

NAŠE PŘÍSTAVY BU- DOU UZAVŘENY PRO OZBROJENÉ LODE

Rozstání posle válčím mocnostem
uvědomění, že bude považováni
je za lodi válečné.

NOVÉ ZÁKONY NA MORI

Válčíci národnosti budou požádá-
ny, aby upravily válečná pra-
vidla dle zásad lidskosti.

Washington, D. C., 28. ledna. —
Návrh, aby všechny válčíci národ-
nosti shodly se na prohlášení zá-
sad, kterými měly by se řídit na
obchodní lodi a kterými zakázáno
bylo by ozbrojování takových lodí
účinná byl Spojenými Státy ve
snaze zřídit mezinárodní zákon a
všeobecné zásady, jež zároveň by-
ly by rozluštěním nových problé-
mů, vyvolaných násobkem velkých
ponorkových válek. Zvláštní noty
byly poslány všem válčím vedou-
cím národnostem s dotazem, jsou-
li ochotni podílet se na takové
dohodě.

Prohlášení zásad vedení války
proti obchodním lodím obsahovalo
by asi následující opatření: Že
všechny na válece se nepodílející
osoby mohou očekávat ochranu
dle pravidel mezinárodního prá-
va a zásad lidskosti, když cestují
na obchodních lodích. Výstraha
musí být dána, nežli obchodní
loď je napadena. Loď, patřící
národnostem válku vedoucím, mu-
sí uposlechnouti výzvy k zastavení.
Na obchodní loď nemá být
stříleno, jenom v případě odporu
anebo pokusu o útek. Žádná ob-
chodní loď nemá být potopena,
leč v případě, že nebylo by možno
opatřití korábní družstvem a tepr-
ve po té, až nuležité bylo by po-
staráno o bezpečnost všech cestu-
jících. Obchodním lodím nebylo
by dovoleno, aby byly vyzbrojeny.

Příznivé odpovědi válku vedou-
cím národnostem na tuto americkou
komunikaci budou naznačovat, že
i ostatní země jsou nakloněny při-
jati pravidla pro vedení ponorko-
vé války, za jichž ustálení vláda
Spojených Států pracovala ve vy-
jednávání s Německem a Rakouskem.
Utvoření takových zásad
bylo by rozluštěním mnohých problé-
mů, s nimiž nevědí si nyní stát
níčí rady, neboť ponorková válka
je něčím novým, o čemž v mezná-
rodních dohodách doposud jedná-
no nebylo. Německo a Rakousko
naznačily, že jsou ochotny vyho-

věti návrhům Spojených Států a
také Anglie a její spojenci schva-
lují stanovisko americké vlády.
Nota tato je zároveň naznače-
ním, že Spojené Státy nedovolí,
aby do jejich přístavů vjížděly o-
zbrojené obchodní lodi, neboť ta-
kové lodi považovány budou za lo-
de válečné. Ve své notě vláda Spo-
jených Států podotýká, že změnila
svoje zásady o vyzbrojování ob-
chodních lodí od té doby, co po-
norky začaly hrát tak důležitou
rolí ve vedení války na moři.

BOJ NĚMČŮ O POZNAN

(Dokončení.)

Selské spolky byly v počátcích
boju dobře organizovány. Již v
létěch 1915 měly svůj význam,
nebyly siice silné, ale práce v mo-
nem prospěly. Hleda jejich bylo
zvláště po zavedení komise osídlo-
vací nepopustiti nepříteli ani pů-
du. Dnes je selských spolků
přes 300 a sdružují se v nákupních
družstvech se dvěma miliony členy.
Ustředí je v Poznani.

Také organizace dělnické vyšly
vysoko nad své primitivní počá-
tky. Jsou však dodnes ještě z val-
né části náboženské. Největší
je spolek sv. Isidora, který
je jakousi organizací dělníků se-
zaných. Živnostenská organizace
se nemají dosud významu. Polský
volkostatník má starý svaz "To-
warzystwo centralne". Bylo
těžkopadné, ale dnes také je ve-
jeno duchem moderním a klou-
se k organizacím demokratickým a
pečuje o to, aby bylo důležité
úspěchem v životě polském. Ono
se přičinilo také o to, že v slovech
či, nesdílejí v Poznansku, na
svých obrovských statecích, všim-
jí si zápisu poznanských.

Po způsobu českých slovan-
ských jednot byla zřízena v roce
1905 obranná jednotka "Stráž".
Jednota vykonala mnohou dobrou
práci za poměrně krátkou dobu a
jště členi její snaží se, aby pol-
ský lid stal se silným odpurcem
svému utlačovateli.

Peněžní ústavy polské straní se
politiky a vystupují na venek ve-
lí opatrně, intrakratičticky, při-
jímají i německé členy a obchodují
s Němci stejně jako s Poláky. V
tom jest veliký rozdíl, nežli ve-
střední ústavy. Polákům to však
nejednou již přineslo užitek. Po-
soudě zeměské peněžní ústavy
oskytují pomoc bez ohledu na
národnost žadatele, mohou pol-
ské ústavy pomáhati velmi mno-
ho osobním úvěrem. Občastoví
polská umožňují, že mohou ústavy

tyto dávat menší úrok z vkladu
a zase hrát vyšší sazby, nežli ú-
stavy německé. Proto v naléhá-
vých případech mohou poskytnou-
ti lačný úvěr a pouští se i do
odvážných podniků. To vše u-
možňuje také, aby Poláci mohli
neodvisle od Němců své podniky
prováděti. — Výborne pracují ú-
stavy ty pro domkáře čili chalup-
níky, kteří nejsou ani sedláky ani
dělníky a svými malými příjmy
pracují jen kus té půdy ubíjí, ne-
boť peněžní ústavy jim velmi po-
máhají a mnohdy se stane, že se
z chalupníka stane po letech sed-
lák.

Jádrom všeho polského peněž-
nictví je organizace družstevní-
ctví, pocházející z let padesátých.
Byla z počátku německo-polská,
ale v letech sedmdesátých vytvo-
řila se samostatný svaz polský a ty
spolky. Ale před válkou měli ja-
na 300 družstev s více než 150,
000 členy a 150 miliónů vkladu.
Mají svou banku a 1 1/2 miliónu
vým kapitálu. Ještě několik ve-
líkých bank mají a síli znamenitě,
které mají veliké milióny ve svých
pokladnicích. Zde jest zřejmým,
že v nejužším boji národnostním
nesmí být zapomínáno na zásady
hospodárnosti.

Poláci uplatňují plus heslo
svůj k svému, a snaží se rozvíjet
ti nejvíce boj za půdu. Obchod
jest zle také na postupu, pone-
vadž německý obchodník v Poz-
nansku právě tak jako rolník,
zpočátku a mnohdy je Němce
raději k Polákovi než k Němci,
což ovšem Polák nikdy nechtěl.
Celý zápas Poláků poznanských
proti kolosu pruskému, opíjící-
cím zlatem, není sobě rovna, a
važněji, že Poláci jen malým pe-
tížem poměrně, musí se opírat
lidskou rukou podle a matevské-
mu jazyku však je silí.

Až do roku 1904 mohli Poláci
prováděti snadno parochie po-
zemní, kupovní totiž chudí po-
zemky od volkostatků, ale tomu
uvnů bráni zákon, který Polákům
naprosto znemožňuje podobně ži-
skávací půdy. Každou, i tu nej-
menší parcelaci musí povolit
vládní prezident, a ten má nářič-
ně zamítnouti žádosti. Jinak jim
neodpoví.

V roce 1909 pak došlo, pře-
protivně rozumu Němci i no-
vinářů německých k vydání záku-
na vyhlášením, který komisi
osídlovací dal právo, že může pro-
středem vyhlášení 70,000 hektarů
půdy. Zákon ten však nezačal,
komise prováděti.

Jest ovšem nyní otázka, jak bu-
de, až skončí nynější válka a bu-
de-li pro Němce vítěznou.

Pak ovšem bude Německo zdi-
mati z poddaných, co bude mo-
ci a může se státi, že zabaví všechny
polský majetek ve svůj prospěch.
Zdá se to věcí na pohled nemož-
nou, ale dvojnásobná Němci
tomu nasvědčuje, že jsou toho
schopni.

Válečné ztráty přes 14,000,000 mužů.

Londýn, 29. ledna. — Celkové
ztráty země válku vedoucích v
Evropě až do přítomné doby jsou
14,960,000, dle prohlášení jednoho
z předních zdrojůch statistických
odborníků, který svoje odhady za-
ložil na zprávách úředních a spo-
hlých informacích. Odhaduje
že jeden z pěti mužů, počítaných
do ztrát, je usmrcen a tak odhadu-
je, že celkem usmrceno bylo 2,990,
000 mužů, 9,830,000 bylo zraněno
a 2,140,000 mužů padlo do zajetí.
Statistik rozděluje ztráty evrop-
ských válčích zemí následovně:
Rusko, 1,000,000, Německo, 1,000,
000, Rakousko-Uhersko, 2,800,
000, Francie, 2,300,000, Anglie,
560,000, Itálie, 300,000, a Belgie,
Selsko, Bulharsko a Turecko
1,000,000 mužů. V roce 1915, jak
odhaduje, celkem 21,000,000 mužů
náleželo se ve zbraní. Číslo, o-
patrně z minulých válek, ukazují
že v baltánském zápase v letech
1912-1913 celkem 350,000 mužů
bylo usmrceno z 1,250,000 mužů
na bojích se padlých. V rusko-
japonské válce 355,000 vojáků by-
lo usmrceno z 2,500,000 mužů, kte-
ří ve válce se podíleli.

Význam zabráně Černé Hory.

Amsterdam, 29. ledna. — V
místních politických kruzích
kruží panuje přesvědčení, že
pád Černé Hory znamená pro spo-
jení téhož cínu, než jsou ochotni
připustit. Angličtí lidé už na
prostou kontrolu moře Střední
země, mají být naděti, při-
soudí moře. Dokud Balie byla
pouze Adriačtí, události
na Balkáně neznamenaly pro An-
glii tak vážného ohrožení. Ale
situace se změnila, nyní
kdy Rakousko získalo horní Lov-
čín. Záhada Kotoská získala tím
pro Rakousko nového významu a
není pochybnost o tom, že v bez-
ku bude jí používáno jako základ-
ny rakouským loďstvem proti
loďstvu italskému. Zatoka tato
stane se zároveň základnou ra-
kouských a německých ponorek,
které znepokojovatí budou nej-
množ loďstvo italské, ale zároveň
loďstvo francouzské a anglické v
moři Středozemním i v moři Egyp-
tském. Porážka Černé Hory dotý-
ká se i Ruska, neboť malá země
tato považována byla za baštu ru-

ského vlivu na Balkáně a car ru-
ský neměl oddanějšího přítele nad
krále černohorského. Král Niko-
la získával z ruské státní poklad-
ny každého roku \$200,000 na vy-
držování dvora a své armády.
Černohorský panovník nebyl v po-
sledních letech na tom tak zle, aby
léto podpory potřeboval, ba do
konce se tvrdil, že za posledních
třicet let nahromadil značné jmé-
ní, ale byly doby, kdy tato podpo-
ra z Ruska byla velice vítána, ne-
boť znamenala jediný jistý příjem
země. Není o tom sporu, že král
Nikola prokázal slavnostně věci na
Balkáně platné služby. Jeho po-
činy vždy vedeny byly smíchem po
upevnění slovanského vlivu na
Balkáně. Věřil, že toho do se do-
stát jenom tím, když baltské
země slovanské těsněji přiblíží k
Rusku. Současně pak měl za to,
že je třeba pomoci Itálii. Král
Nikola vždy věřil, že její přítele
stvá s Rakouskem, umně utvořené
trojpoctkem, je nepřítel a vždy
měl za to, že dříve než později
toto nepřítelství spojení bude zru-
šeno. Ze dobře počítal, toho do-
kazem jsou události nynější. Svo-
je deery Nikola dobře provald.
Princezna Zorka stala se manžel-
kou Petra Dardévics, nápočnicka
srbského trůnu, tedy náležející
ho své vyhlášenosti. Princezna
Albina stala se manželkou velko-
kněze Petra ruského a princezna
Klára stala se královnou Ital-
skou. Jak polhží Itálie na po-
lední události na Balkáně, není
známo. Také je jisto, že přimě-
ní Černé Hory znamená zároveň
prolínou římu pro její plány na
deutím břehu Adriačtího moře.

byla vyvěšena na německém kon-
sulátě na počest narození císaře
Viléma. Federální rada švýcar-
ská sešla se ku zvláštnímu zasedá-
ní, v kterém rozhodla se odprošití
německou vládu za urážku něme-
cké vlajky. Sešaze kantonní ra-
dy a městské rady v Lausanne ko-
ruly se za tímž účelem. Delepace
kantonní rady a městské rady po-
té navštívily německý konsulát a
vyslovily politování nad událostí,
která se stala. Lausanne leží na
severním pobřeží jezera Ženevského
a má 50,000 obyvatel. Je to
francouzská část Švýcarska. Lid
v tomto distriktu straní spole-
cům a je proti Němcům.

Belgie neuzavře prý separátního míru.

Londýn, 26. ledna. — Předáci
mlátních belgických upřelích
jsou toho názoru, že jakékoliv
náložky Německa na uzavření se-
parátního míru s Belgií byly by
co nejméně odůvodněny belgi-
ckou vládou. Alfred Lemonnier,
redaktor časopisu Indépendance
Belge, vydávajícího v Londýně,
prohlásil, že snahy německé vlády
o uzavření separátního míru ma-
jí jenom naději na úspěch. Belgie
bude bojovatí proti Němce-
m až do konce pro neodvislost
svo vlastní, která byla tak spusto-
šena německými hordami. Je si-
ce pravdivé, že Belgie nepodpě-
la londýnskou dohodu, ale která
žádná z válčích mocností neuzav-
ře míru s Německem bez souhl-
su všech ustátních, ale to na vě-
ci nerozhoduje. Neutralita Belgie
byla zaručena několika evropský-
mi mocnostmi a mezi nimi i Ně-
meckem. Německo porušilo tuto
neutralitu a nyní chce, aby Belgie
vzdala se boje za svoji neod-
vislost. Před válkou neměla Bel-
gie žádné velké armády, ježto ne-
očekával se vpád do země. Nyní
má armádu, a po zakončení války
zůstá jí a bude trvati na požá-
dávku práv, rovných s ostatními
svobodnými národy. O povaze
mezinárodních smluv bude si Bel-
gie při rozhodování sama a ne-
chce si v této věci nechat dikto-
vati mocností jinou. Belgie ne-
uzavře separátního míru, poněvadž
tak postavila by se proti Anglii a
jiným spojencům, kteří přispěla-
li jí ochotně ku pomoci ve chvíli
největšího nebezpečí pro ni. Vět-
šina Belgičanů je přesvědčena, že
doba osvobození Belgie přijde. —
Pád Německa bude znamená vítě-
ti i s úroky nejenom velké obnosy,
které vynutilo si na obyvatelstvu
Belgie jako válečnou daň, ale zá-
roveň zaplatití musí přiměřenou
válečnou náhradu.

Anglické ztráty na obchodním loďstvu.

Londýn, 29. ledna. — Od začá-
tu války až do konce měsíce ří-
jna 251 obchodní loď anglické o-
212,618 tunách zničeny byly "ne-
potřebnou akcí," dle sdělení Bil-
lstony, právě vydané. Z těchto
171 byla zničena ponorkami, šest
aktyřičtí válčíchmi loděmi a
sedmatřicet mými. Devataset
plachetních lodí o 15,542 tunách
bylo rovněž potopeno. Rybní-
ckých lodí potopeno bylo 227,
z nichž 128 bylo parních a devět-
desát plachetních. Všechny do-
bruny byly o 14,104 tunách. V
téhož době 167 parníků, úhrnem o
143,992 tunách, bylo ztraceno ná-
sledkem obyčejných námořních
neštěstí.

Svycari urazili německou vlajku.

Bern, 29. ledna. — Rozrušené
slavy v Lausanne, v kantonu
Vaud, strhly německou vlajku, jež

"JOE" OF THE MUSICAL HABIT

